

Les molles del pa

(ALDC, V, 1042. Les molles)

Les *molles* són trossos molt petits de pa que es desprenen en partir-lo. El mot, der. de MEDÜLLA, coneix la var. *miolles* 94 i la occitanitzant *mosulles* 7 (veg. mapa 586); els der. *molletes*, *molleriques* 182, amb el suf. dim. *-ica*, d'origen aragonès, potser arribat a través del murcià, i els col·lectius *mollader* 33, amb el doble suf. *-ader*; *esmollada* 127, der. de *esmollar* 'fer molles' amb el suf. *-ada*; *esmollader* 40, 93, 103, 108, aquest amb el suf. *-er* (com en *xinxer*), i *esmollai*[θ] 134, amb el suf. *-ís* (< -ICIU) (cf. *trencadissa*). Tots aquests darrers mots, *molleriques*, *mollader*, *esmollader*, *esmollada* i *esmolladís* no figuren ni al DCVB ni al DECat.

Engrunes, d'origen incert, potser és un postverbal de *engrunar* format sobre un der. de *GRÜNU, encreuament de GRANUM 'gra' i GRÜMUS 'pilotet de terra'; var. *grunes* 10, 15, 19, 88, 92. *Crostes* 69, 128 deriva del llat. CRŪSTA 'closca; escorça; crosta de pa, d'una ferida', que, usat en plural, adquireix el valor de 'molles, engrunes' (com *molla/molles*); der. dim. *crostetes* 132. *Borrides* 87 és un der. de *borra* 'pelussa, granissada' (< llat. tardà BŪRRA 'fibra tèxtil').

Frimulada és der. d'un verb ant. *enfremunar* (< *INFRUMINARE, de FRUMEN 'farinetes' → 'fer farina, esbocinar'). *Bocins* 49 prové de *BUCCĪNU, der. de BŪCCA 'boca botida', que va substituir el llat. cl. OS, ORIS. *Soll* 160 és postverbal de *sollar*, probablement del germ. SŪLJAN 'embrutar'.

Són mots interferits l'alg. *fufurutges* 85, pres i adaptat del logudorès *farfarutza*, que és un der. de FURFURE 'segó' més el suf. *-ULIA*, i *migues*, procedent del cast. *migas* (< MĪCA) i que coneix els der. dim. *miguetes* 187 i el col·lectiu *migalles* 183, 190, amb el suf. *-eta* (< -ĪTTA) i *-alla* (< -ALIA), respectivament; en canvi, *miques* (< llat. vg. *MĪCCA) és resultat genuí.

Notem, des del punt de vista geogràfic, la gran extensió de *molles/molletes* en cat. occ. i part de l'or., enfront de *engrunes* de bona part del cat. central i de *miques* del mall. i el men. Cal destacar l'originalitat de l'eiv. *frimulada*. *Migues* és resultat de la interferència amb el cast. i *fufurutges*, amb el sard.

Són mots normatius *molles*, *engrunes* i *miques*, des del DG₁, 1932.

